

ЗАКОН ЗА ИНСПЕКЦИСКИ НАДЗОР

Закон за инспекциски надзор („Службен весник на Република Македонија“ бр. 50/2010, 162/2010, 157/2011, 147/2013, 41/2014, 33/2015, 193/2015, 53/2016 и 11/2018).

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Предмет на Законот

Член 1

(1) Со овој закон се уредуваат условите и начинот на издавање и одземање лиценца за инспектор, правата и должностите на инспекторите, основите за организација и работа на инспекциските служби, основните права и обврски на субјектите на инспекциски надзор, основањето, статусот и работата на Инспекцискиот совет, начинот и постапката на вршење инспекциски надзор, како и други прашања кои се однесуваат на инспекцискиот надзор.

(2) Одредбите од овој закон се применуваат во сите постапки на вршење на инспекциски надзор од страна на инспекциските служби организирани како органи во состав на министерствата (во натамошниот текст: инспекторати), или како организациони единици во рамките на органите на државната управа и единиците на локалната самоуправа и градот Скопје, освен во посебните постапки на вршење на инспекциски надзор во областа на даночното, царинското и финансиското работење утврдени со закон.

Значење на изрази употребени во овој закон

Член 2

Одделни изрази употребени во овој закон го имаат следново значење:

1. Инспекциски служби се инспекторатите, организационите единици во рамките на другите органи на државната управа и организационите единици во рамките на единиците на локалната самоуправа и градот Скопје кои имаат инспекциски надлежности утврдени со закон.;
2. Инспекциски надзор е надзор над примената на законите и прописите донесени врз основа на закон во работењето на државните органи, единиците на локалната самоуправа и градот Скопје, јавните претпријатија, трговските друштва, установите и правните и физичките лица над кои се врши надзор, како и изрекување на инспекциски мерки и санкции со цел за отстранување на утврдените неправилности;
3. Инспекциска постапка е постапка за вршење инспекциски надзор чии основни принципи се уредени со овој закон;
4. Инспекциски акти се сите оние акти и дејствија коишто инспекторите ги донесуваат и преземаат во инспекциската постапка;
5. Инспектор е службено лице со посебни овластувања и одговорности утврдени со закон кое врши инспекциски надзор;
6. Субјект на инспекциски надзор е правно или физичко лице или друг субјект утврден со законите во кој е предвидено вршење инспекциски надзор;
7. Инспекциски мерки се управните мерките и санкции предвидени со овој и со друг закон кои ги изрекуваат инспекторите при инспекцискиот надзор заради отстранување на утврдените неправилности.

II. ОСНОВНИ НАЧЕЛА НА ИНСПЕКЦИСКИОТ НАДЗОР

Начело на законитост

Член 3

Во вршење на инспекцискиот надзор, инспекторот е должен да постапува согласно со Уставот, законите, ратификуваните меѓународни договори и други прописи донесени врз основа на закон.

Заштита на јавниот интерес

Член 4

(1) Инспекторот го врши инспекцискиот надзор со цел за остварување и за заштита на јавниот интерес, како и интересот на физичките и правните лица кога тоа е во согласност со јавниот интерес.

(2) Постапката на инспекциски надзор започнува и се води по службена должност.

(3) Секој може да поднесе иницијатива за поведување на постапка за инспекциски надзор.

Начело на еднаквост, непристрасност и објективност

Член 5

(1) Инспекторот во вршењето на инспекцискиот надзор е должен да обезбеди еднаква, законита, непристрасна и објективна примена на законите и другите прописи.

(2) Инспекторот во вршењето на инспекцискиот надзор е должен работите да ги врши совесно, стручно, ефикасно, уредно, навремено и непристрасно.

Начело на материјална вистина

Член 6

(1) Инспекторот, по службена должност, ја утврдува фактичката состојба и изведува докази во постапката на инспекцискиот надзор.

(2) Субјектот на надзорот, во текот на постапката на инспекцискиот надзор, може да предлага и да поднесува докази кои се од значење за утврдување на целосната фактичка состојба.

Начело на сослушување на субјектите на надзорот

Член 7

Пред преземањето на инспекциските мерки за отстранување на недостатоците утврдени кај субјектите на надзорот, инспекторот е должен да им даде можност на субјектите на надзорот да се изјаснат за фактите и околностите кои се утврдуваат при инспекцискиот надзор.

Начело на самостојност

Член 8

(1) Инспекторот е самостоен при вршењето на инспекцискиот надзор и одлучувањето за дејствијата кои треба да се преземат при вршењето на надзорот, како и за мерките кои ќе бидат изречени по извршениот надзор.

(2) Инспекторот врши инспекциски надзор согласно со месечниот план или по писмена наредба на министерот, директорот и функционерот кој раководи со органот на државната управа, односно градоначалникот, како и по налог издаден од претседателот на Инспекцискиот совет.

(3) Поради обемот или сложеноста инспекциски надзор може да вршат повеќе инспектори.

(4) При вршењето на надзор од повеќе инспектори се составува еден записник и се донесува еден инспекциски акт кој се потпишува од сите инспектори кои учествувале во надзорот.

Начело на јавност

Член 9

(1) Инспекцискиот надзор е јавен.

(2) Инспекциските служби во рамките на своите овластувања, утврдени со закон, редовно ја информираат јавноста за својата работа.

(3) Инспекциските служби се должни да ја информираат јавноста за утврдените состојби и неправилностите кај субјектите на надзорот при вршење на инспекцискиот надзор, како и за преземените инспекциски мерки доколку тоа е потребно заради заштита на животот и здравјето на луѓето или имотот или заради потешки нарушувања на јавниот интерес.

Начело на пропорционалност

Член 10

(1) При вршењето на инспекцискиот надзор инспекторот ги презема само оние инспекциски мерки согласно со закон, кои се неопходни за отстранување на утврдените недостатоци при извршениот надзор, при што особено се внимава да не се попречува ефикасното функционирање на субјектот на надзорот.

(2) При определувањето на инспекциските мерки и рокот за отстранување на утврдените недостатоци инспекторот се раководи од тежината на недостатокот, штетните последици предизвикани кон јавниот интерес или интересот на трети лица, како и времето кое е потребно субјектот на надзорот да ги отстрани утврдените недостатоците.

Начело на превенција

Член 11

При вршењето на инспекцискиот надзор инспекторот првенствено врши превентивна функција, а изрекува инспекциски мерки и санкции тогаш кога со превентивната функција не може да се обезбеди целта на надзорот.

Начело на субсидијарност

Член 12

(1) Во постапката на инспекцискиот надзор се применуваат одредбите од Законот за општата управна постапка, доколку со овој или друг закон поинаку не е уредено.

(2) Одредени прашања во врска со инспекцискиот надзор може да се уредуваат со посебни закони.

Член 12-а

Употреба на јазиците и писмата

Одредбите од Законот за употреба на јазик што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните на Република Македонија и во единиците на локалната самоуправа, соодветно се применува при инспекцискиот надзор.

III. ИНСПЕКЦИСКИ СЛУЖБИ

Организација на инспекциските служби

Член 13

(1) Инспекторот работите на инспекцискиот надзор ги врши во рамките на инспекциските служби, кои се формирани за одделни управни области.

(2) Инспекциските служби се организираат како инспекторати, или како организациони единици во рамките на другите органи на државната управа, или во рамките на единиците на локалната самоуправа и градот Скопје.

(3) Инспекторатите се органи во состав на министерствата со својство на правно лице, имаат сопствена буџетска сметка како буџетски корисници од прва линија, самостојно спроведуваат постапки за вработување согласно со закон и одлучуваат за правата и обврските од работен однос.

Раководење на инспекциските органи

Член 14

(1) Со инспекторат раководи директор на инспекторатот (во натамошниот текст: директор), кој го именува и разрешува Владата на Република Македонија, во согласност со закон.

(2) Со инспекциските служби организирани како организациони единици во рамките на другите органи на државната управа, или во рамките на единиците на локалната самоуправа и градот Скопје раководи службеник чие звање одговара на организациониот облик на инспекциската служба утврдено со закон (во натамошниот текст: раководно лице на инспекциската служба).

Права и должности на функционерот кој раководи со инспекторатот

Член 15

(1) Директорот изготвува предлог на годишна програма за работа на инспекциската служба и истата ја доставува до Инспекцискиот совет, најдоцна до 30 септември во тековната година за наредната година.

(2) Претседателот на Инспекцискиот совет е должен да свика седница и да ја стави на разгледување предлог на годишната програма за работа на инспекциската служба од ставот (1) на овој член и да даде мислење во насока на усогласување на годишната програма најдоцна до 30 ноември во тековната година.

(3) Директорот ја донесува годишната програма за работа на инспекциската служба во рок од седум дена од денот на приемот на мислењето од ставот (2) на овој член, односно најдоцна до 10 декември во тековната година, доколку не добие мислење во рокот предвиден во ставот (2) на овој член.

(4) Врз основа на донесената годишна програма за работа на инспекциската служба, директорот подготвува квартални планови за работа на секој инспектор кои збирно ги доставува на разгледување до Инспекцискиот совет најдоцна две недели пред почетокот на наредниот календарски квартал и тоа до 15 декември за првиот квартал од наредната година, до 15 март за вториот квартал, до 15 јуни за третиот квартал, односно до 15 септември за четвртиот квартал во тековната година.

(5) Во кварталните планови за работа за секој инспектор, директорот задолжително го внесува бројот на планираните надзори во наредните три месеци, како и степенот на сложеност на секој од надзорите.

(6) Врз основа на кварталните планови за работа за секој инспектор, директорот подготвува месечен план за работа, кој содржи и распоред на надзори по датуми и по субјекти на надзор.

(7) Директорот најдоцна две недели од почетокот на тековниот календарски квартал за претходниот до Инспекцискиот совет доставува збирни квартални извештаи за работата на секој инспектор и тоа до 15 јануари за четвртиот квартал од претходната година, до 15 април за првиот квартал, до 15 јули за вториот квартал, односно до 15 октомври за третиот квартал во тековната година.

(8) Директорот најдоцна до 1 март во тековната година до Инспекцискиот совет доставува годишен извештај за работата на инспекциската служба за претходната година.

(9) Претседателот на Инспекцискиот совет е должен добиените квартални планови за работа од ставот (4) на овој член и кварталните извештаи за работа од ставот (7) на овој член да ги стави на разгледување, да подготви информација за работата на инспекциските служби и да ја достави до Владата најдоцна два месеца по истекот на кварталот.

(10) За инспекциските служби организирани како организациони единици во рамките на органите на државна управа, функционерот на органот на државната управа ги има правата и обврските од ставовите (1), (3), (4), (6), (7) и (8) на овој член.

(11) За инспекциските служби организирани како организациони единици во рамките на единиците на локалната самоуправа и градот Скопје, градоначалникот ја донесува годишната програма за работа на инспекциската служба најдоцна до 15 декември во тековната за наредната година.

(12) Формата и содржината на програмата од ставот (1), плановите од ставовите (4) и (6) и извештаите од ставовите (7) и (8) на овој член, на предлог на Инспекцискиот совет, ги пропишува министерот за информатичко општество и администрација.

Инспекциски совет

Член 16

(1) Инспекциски совет е самостоен државен орган со својство на правно лице, се формира заради спроведување на делокругот на надлежности утврдени со овој закон.

(2) Инспекцискиот совет има сопствена буџетска сметка, претставува буџетски корисник од прва линија, самостојно спроведува постапки за вработување согласно со закон и одлучува за правата и обврските од работен однос.

(3) Инспекцискиот совет има стручно-административна служба, која ја раководи генерален секретар на начин кој обезбедува законито, стручно, одговорно, навремено и економично работење.

(4) На вработените во стручно-административната служба се применуваат одредбите од законот со кој се регулираат правата и обврските на државните службеници.

(5) Изборот на членови на Инспекцискиот совет, вработувањето во стручно-административната служба и изборот на членови на работните тела се врши врз основа на критериумите на стручност и компетентност и согласно со начелото на соодветна и правична застапеност на припадниците на заедниците.

(6) Организацијата на Инспекцискиот совет, како и работните места, работите и задачите на вработените се утврдуваат со актите за внатрешна организација и систематизација на работните места, кои на предлог на Инспекцискиот совет ги носи Владата.

(7) Инспекцискиот совет има печат, лого, веб страница и бесплатен телефонски број на кој се пријавуваат неправилности, недостатоци, ненавремено постапување или корупција во врска со работата на инспекторите и инспекциските служби.

(8) Инспекцискиот совет е составен од претседател и шест члена кои функцијата ја извршуваат професионално.

(9) Претседателот и членовите на Инспекцискиот совет ги избира, по пат на јавен конкурс, и ги разрешува Владата на Република Македонија.

(10) Претседателот на Инспекцискиот совет има својство на раководен орган, а истиот во негово отсуство го заменува еден од членовите на советот овластен од претседателот.

(11) За претседател на Инспекцискиот совет се избира лице кое:

- е државјанин на Република Македонија што се докажува со доказ за државјанство,
- има стекнати најмалку 240 кредити според ЕКТС или завршен VII/1 степен од областа на правните или економските науки, што се докажува со уверение,
- има најмалку шест години работен стаж во структурата по дипломирање што се докажува со потврда за работен стаж издадена од надлежен орган,
- поседува еден од следниве меѓународно признати сертификати или уверенија за активно познавање на англискиот јазик не постар од пет години: 2
  - 1) ТОЕФЕЛ ИБТ - најмалку 74 бода,
  - 2) ИЕЛТС (IELTS) - најмалку 6 бода,
  - 3) ИЛЕЦ (ILEC) (Cambridge English: Legal) - најмалку B2 (B2) ниво,
  - 4) ФЦЕ (FCE) (Cambridge English: First) - положен,
  - 5) БУЛАТС (BULATS) - најмалку 60 бода или
  - 6) АПТИС (APTIS) - најмалку ниво B2 (B2) и
- користи компјутерски програми за канцелариско работење.

(12) Членови на инспекцискиот совет се избираат во следниве области:

- еден член од областа на надзорот на пазарот, работните односи и безбедност и здравјето при работа,
- еден член на инспекцискиот совет од областа на животната средина и заштитата на здравјето на луѓето,
- еден член на инспекцискиот совет од областа на градежништвото, урбанизмот и транспортот,
- еден член на инспекцискиот совет од областа на земјоделството, шумарството, ветеринарството и безбедноста на храната,
- еден член на инспекцискиот совет од областа на образованието, науката и културата и
- еден член на инспекцискиот совет од областа на управата.

(13) За член на Инспекцискиот совет се избира лице кое:

- е државјанин на Република Македонија што се докажува со доказ за државјанство,
- има стекнати најмалку 240 кредити според ЕКТС или завршен VII/1 степен и најмалку пет години

работен стаж по дипломирањето во соодветната област за која се именува согласно со ставот (10) на овој член што се докажува со уверение и потврда за работен стаж во соодветната област, издадена од надлежен орган,

- поседува еден од следниве меѓународно признати сертификати или уверенија за активно познавање на англискиот јазик не постар од пет години: **3**

- 1) ТОЕФЕЛ ИБТ - најмалку 74 бода,
  - 2) ИЕЛТС (IELTS) - најмалку 6 бода,
  - 3) ИЛЕЦ (ILEC) (Cambridge English: Legal) - најмалку B2 (B2) ниво,
  - 4) ФЦЕ (FCE) (Cambridge English: First) - положен,
  - 5) БУЛАТС (BULATS) - најмалку 60 бода или
  - 6) АПТИС (APTIS) - најмалку ниво B2 (B2) и
- користи компјутерски програми за канцелариско работење.

(14) Претседателот и членовите на Инспекцискиот совет не можат да бидат членови во органи и тела кои ги избира или именува Собранието на Република Македонија или Владата на Република Македонија.

(15) Коефициентот за плата за претседателот и членовите на инспекцискиот совет е 3,9.

Делокруг на работа на Инспекцискиот совет

Член 16-а

(1) Делокругот на работа на Инспекцискиот совет е:

- 1) координирање на работата на инспекциските служби;
- 2) формирање и раководење со работни тела;
- 3) подготовка и следење на примената на методологии и процедури за работа на инспекциските служби;
- 4) разгледување и давање мислење за годишните програми за работа на инспекциските служби;
- 5) разгледување на прашања во врска со работењето на инспекциските служби;
- 6) следење на реализацијата на годишните програми за работа, извршувањето на буџетите, бројот и квалитетот на извршените надзори од страна на инспекциските служби преку кварталните извештаи за работа кои ги доставуваат инспекциските служби;
- 7) континуирано следење на успешноста на инспекторите;
- 8) давање на согласност по актите за внатрешна организација и систематизација на инспекциските служби кои не може да бидат донесени без истата;
- 9) давање на мислења по закони, подзаконски акти и други прописи од областа на инспекцискиот надзор;
- 10) донесување и спроведување на годишните програми за стручното оспособување и усовршување на инспекторите во соодветните инспекциски служби;
- 11) донесување на програма за испит за инспектор и спроведување испит за инспектор;
- 12) издавање и одземање на лиценци за инспектори;
- 13) водење на дисциплинска постапка против инспекторите;
- 14) давање мислења по предлог на буџетите на инспекциските служби;
- 15) следење на кадровската и техничката екипираност на инспекциските служби;
- 16) набавка и следење на имплементацијата на софтверско решение за инспекциски служби со електронска распределба на надзори по инспектори, внесување на степени на сложеност на надзори, следење на реализацијата на надзори и генерирање на записници и решенија, следење на успешноста и генерирање на годишни оценки за инспекторите, генерирање на квартални и месечни планови, квартални и годишни извештаи и други типови на извештаи, за секоја инспекциска служба (во натамошниот текст: електронски систем за инспекциски служби);
- 17) водење на регистри од интерес на Инспекцискиот совет;
- 18) донесување на Етички кодекс на инспекторите и
- 19) меѓународна соработка од областа на инспекцискиот надзор.

(2) Претседателот на Инспекцискиот совет во рок од три дена издава налог за вршење на инспекциски надзор над работата на определен субјект на надзорот до директорот на инспекторатот, односно раководното лице на инспекциската служба во следниве случаи:

- по барање на Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен како второстепен орган, кога тоа е потребно заради целосно утврдување на фактичката состојба,
- по пристигната иницијатива за надзор до Инспекцискиот совет и
- по службена должност кога има потреба од спроведување на координиран инспекциски надзор од страна на повеќе инспекциски служби.

(3) Доколку директорот на инспекторатот, односно раководното лице на инспекциската служба не постапи по налогот од ставот (2) на овој член во рок од три работни дена, Инспекцискиот совет може да го издаде налогот непосредно на инспекторот и да поведе постапка за разрешување на директорот на инспекторатот, односно да предложи поведување на дисциплинска постапка против раководното лице на

инспекциската служба која функционира како организациона единица во рамките на орган на државна управа.

(4) Членовите на Инспекцискиот совет се должни да ја известат Владата на Република Македонија дека претседателот на Инспекцискиот совет не издал налог за вршење на инспекциски надзор во случаите од ставот (2) на овој член во рок од три дена од денот на дознавањето.

(5) Делокругот на работа на Инспекцискиот совет се однесува на инспекторатите и инспекциските служби организирани како организациони единици во рамките на другите органи на државната управа, освен во Министерството за одбрана.

(6) Претседателот на Инспекцискиот совет свикува состаноци на работните тела на Инспекцискиот совет по сопствена иницијатива, иницијатива на член на Инспекцискиот совет, на директорот на инспекторатот, односно раководно лице на инспекциска служба или на Владата на Република Македонија и раководи со состаноците.

(7) Работни тела во смисла на ставот (5) на овој член се:

- Работно тело за утврдување на ефективност, ефикасноста и квалитетот на инспекциските служби во кое учествуваат членовите на Инспекцискиот совет и директорите на инспекторатите и
- Работно тело за образование, усовршување и обука во кое учествуваат членовите на Инспекцискиот совет и директорите на инспекторатите.

(8) Освен работните тела од ставот (7) на овој член Инспекцискиот совет може да формира и други работни тела, кога за тоа ќе има потреба.

(9) Претседателот на Инспекцискиот совет може да покани само некои од членовите на работните тела од ставовите (7) и (8) на овој член, како и претставници на други инспекциски служби, како и на научната и на стручната јавност, во зависност од дневниот ред на состанокот.

(10) Инспекцискиот совет задолжително најмалку еднаш во месецот одржува седница на која расправа поединечно по сите претставки и поплаки поднесени од граѓаните и правните лица за работата на инспекторите и инспекциските служби и за секоја основана претставка и поплака донесува одлука, најмногу во рок од 30 дена.

(11) Седницата на Инспекцискиот совет од ставот (10) на овој член е јавна.

(12) Инспекцискиот совет за својата работа донесува деловник.

(13) Инспекцискиот совет одлучува на седница со мнозинство гласови од вкупниот број членови, а одлуките на Инспекцискиот совет ги потпишува претседателот.

(14) Инспекцискиот совет донесува годишна програма за работа најдоцна до 15 декември во тековната година за наредната година.

(15) Инспекцискиот совет за својата работа и за работата на инспекциските служби ја известува Владата на Република Македонија четири пати годишно и по потреба.

(16) Видот, формата и содржината на регистрите од ставот (1) алинеја 18 на овој член, на предлог на Инспекцискиот совет, ги пропишува министерот за информатичко општество и администрација.

(17) Надзор над работењето на Инспекцискиот совет врши Државниот управен инспекторат, за што ја известува Владата на Република Македонија четири пати годишно и по потреба.

Инспекциска евиденција и статистика

Член 17

(1) Инспекциските служби за вршењето на инспекцискиот надзор задолжително водат посебна евиденција за податоците што се однесуваат на инспекциската постапка (во натамошниот текст: инспекциска евиденција).

(2) Инспекциските служби за податоците кои се однесуваат на инспекциската статистика се должни да достават извештаи на секои шест месеци до Инспекцискиот совет.

(3) Формата, содржината и начинот на водење на инспекциската евиденција од ставот (1) на овој закон, како и содржината на инспекциската статистика од ставот (2) на овој член ги пропишува министерот за информатичко општество и администрација.

IV. СТАТУС НА ИНСПЕКТОРИТЕ

Инспектори и услови за вршење на должноста инспектор

Член 18

(1) За прашањата кои се однесуваат на вработувањето, правата и обврските од работниот однос на инспекторите, кои не се уредени со овој закон, ќе се применуваат одредбите од законот со кој се регулираат правата и обврските на државните службеници.

(2) Инспекторите се овластени да спроведуваат постапки и работи во согласност со одредбите од овој закон и законите што ги уредуваат одделните видови на инспекциски надзор.

(3) Условите за вршење на должноста инспектор утврдени со овој закон се однесуваат на инспекторите вработени во инспекторатите и инспекциските служби организирани како организациони единици во рамките на другите органи на државната управа.

(4) Инспектор може да биде лице кое:

- ги исполнува општите услови утврдени со законот со кој се регулираат правата и обврските на државните службеници или со друг закон,
- ги исполнува посебните услови утврдени со закон и со актот за систематизација на работните места во инспекциската служба,
- поседува потврда за активно познавање на компјутерски програми за канцелариско работење
- има лиценца за инспектор од областа на надлежноста на инспекциската служба.

(5) На инспекторот кој при вршењето на работите е изложен на ризик по неговиот живот и здравје може да му се даде додаток на плата, во зависност од видот на ризикот во висина од 10% до 30% од износот на основната плата и додатокот на плата за звање.

(6) Работните места, како и висината на износот од ставот (6) на овој член ги определува Инспекцискиот совет.

Лиценца за инспектор

Член 19

(1) За стекнување на лиценца за инспектор од соодветната област на инспекциската служба (во натамошниот текст: лиценца за инспектор), кандидатот полага испит за инспектор.

(2) Услов за полагање на испит за инспектор е кандидатот да има најмалку пет години работен стаж во соодветната област на инспекциската служба по дипломирање.

(3) Испитот се спроведува согласно со програмата за испит за инспектор, што по предлог на директорот на инспекторатот, односно раководното лице на инспекциската служба, ја донесува Инспекцискиот совет.

(4) Испитот се спроведува најмалку три пати во текот на една календарска година за секоја област на инспекциските служби.

(5) Испитот за инспектор го спроведува и лиценцата за инспектор ја издава Инспекцискиот совет.

(6) Лиценцата од ставот (1) на овој член има важност од шест години.

(7) Пред истекот на важноста на лиценцата инспекторот повторно полага испит за инспектор.

(8) Испитот од ставот (7) на овој член инспекторот го полага во текот на последната година од важноста на постојната лиценца.

(9) Испитот од ставот (7) на овој член инспекторот има право да го полага три пати, а најдоцна до истекот на важноста на постојната лиценца.

(10) Доколку инспекторот не го положи испитот за инспектор во третиот обид и истече важноста на постојната лиценца му престанува работниот однос.

(11) Инспекцискиот совет ќе определи одговорно лице од редот на вработените во советот кое ќе врши проверка дали пријавените кандидати за полагање на испитот го исполнуваат условот од ставот (2) на овој член.

(12) Доколку кандидатот не го исполнува условот од ставот (2) на овој член, одговорното лице ќе донесе решение со кое му го одбива барањето за полагање, против кое незадоволниот кандидат може да поведе управен спор пред надлежен суд во рок од 30 дена од денот на приемот на решението.

(13) На одговорното лице од ставот (11) на овој член за секоја одржана испитна сесија му следува паричен надоместок, во износ од една третина од просечната нето плата во Република Македонија, за што Инспекцискиот совет донесува решение.

(14) Инспекцискиот совет ја издава привремената лиценца за инспектор.

(15) Начинот на полагањето на испитот за инспектор, како и формата и содржината на барањето за полагање на испит и на лиценцата за инспектор, на предлог на Инспекцискиот совет, ги пропишува министерот за информатичко општество и администрација.

(16) Формата, содржината и образецот на привремената лиценца од став (11) на овој член на предлог на Инспекцискиот совет, ја пропишува министерот за информатичко општество и администрација.

Одземање на лиценца за инспектор

Член 19-а

(1) Инспекцискиот совет е должен да донесе решение со кое на инспекторот ќе му ја одземе лиценцата за инспектор, во случај ако утврди дека:

- ја загубил работната способност со денот на доставувањето на правосилното решение за утврдување на загубената работна способност,
- му престанало државјанството на Република Македонија, со денот на доставувањето на решението за отпуст од државјанство на Република Македонија,
- е осуден за кривично дело во врска со службената должност кое го прави недостоен за инспектор и за вршење на работите во инспекциска служба, со денот на правосилноста на пресудата,
- му е изречена казна забрана за вршење професија, дејност или должност, со денот на правосилноста на пресудата,
- поради издржување на казна затвор во траење подолго од шест месеци, со денот на започнувањето на издржување на казната и
- му престане вработувањето, поради возраст согласно со прописите од областа на работните односи,

(2) Инспекцискиот совет може да донесе решение со кое на инспекторот привремено ќе му ја одземе лиценцата или привремената лиценца за инспектор и да поведе дисциплинска постапка во случај ако утврди дека инспекторот:

- нестручно и несовесно ја извршува работата на инспектор,
- е оценет со годишна оцена "не задоволува",
- непристојно, навредливо или насилнички се однесува при вршење на работата и работните задачи,
- одбива да дава или дава неточни податоци на Инспекцискиот совет, инспекциските служби, односно на странките,
- незаконито располага со материјалните средства на инспекциската служба,
- одбива да постапи по налог за вршење на надзор даден од Инспекцискиот совет,
- не го почитува Етичкиот кодекс за инспекторите,
- го злоупотребува статусот на инспектор заради лична или материјална корист,
- ги злоупотребува личните податоци на субјектот на надзор или одава класифицирана информација со степен на тајност утврдена со закон и
- работи под дејство на алкохол или наркотични средства.

(3) За случаите од ставот (1) на овој член директорот на инспекторатот, функционерот кој раководи со органот, односно раководното лице на инспекциската служба е должен да го извести Инспекцискиот совет, во рок од седум дена од денот на осознавањето дека се случиле.

(4) Во случаите од ставот (2) на овој член претседателот, членот на Инспекцискиот совет, директорот на инспекторатот, функционерот кој раководи со органот, односно раководното лице на инспекциската служба се должни да побараат поведување на дисциплинска постапка до Инспекцискиот совет во рок од шест месеци од денот на осознавањето на сторената повреда, но не подолго од три години од денот на сторувањето на повредата.

Постапка за утврдување на дисциплинска одговорност на инспектор

Член 19-б

(1) Барањето за поведување дисциплинска постапка од членот 19-а став (2) од овој закон се доставува до Инспекцискиот совет и содржи име и презиме на инспекторот, адреса и место на живеење, единствен матичен број, во која инспекциска служба е вработен, опис на дисциплинската повреда и законскиот назив на повредата. Кон барањето се доставуваат и доказите на кои се заснова барањето.

(2) За спроведување на дисциплинската постапка од членот 19-а став (2) од овој закон, Инспекцискиот совет со решение формира дисциплинска комисија составена од еден претставник од Агенцијата за администрација, еден член од редот на вработените во инспекциската служба во која е вработен инспекторот против кој е поведена дисциплинската постапка, како и еден член од редот на раководните инспектори во која било друга инспекциска служба. Со дисциплинската комисија претседава членот на дисциплинската комисија од редот на раководните инспектори во друга инспекциска служба.

(3) Дисциплинската комисија го доставува барањето и доказите лично до инспекторот против кој е поднесено. Инспекторот може писмено да одговори на наводите во барањето и да ги достави своите докази или да даде усна изјава на записник во рок од пет дена од добивањето на барањето.

(4) Дисциплинската комисија од ставот (2) на овој член со барање прибавува дополнителни податоци и докази кои се од интерес за утврдување на состојбата во врска со утврдување на дисциплинската одговорност на инспекторот и е должна да донесе одлука по поведената дисциплинска постапка во рок од 20 дена од денот на поведувањето на постапката.

(5) За својата работа членовите на дисциплинската комисија добиваат соодветен надоместок. Висината на надоместокот ја утврдува Инспекцискиот совет.

(6) Решението од членот 19-а став (2) од овој закон ќе важи за време на траењето на дисциплинската постапка.

(7) Доколку по поведената дисциплинска постапка од членот 19-а став (2) од овој закон е изречена дисциплинска мерка, инспекторот има право на приговор до Инспекцискиот совет.

(8) Инспекцискиот совет одлучува по поднесениот приговор на инспекторот во рок од три дена од денот на поднесувањето.

4

(10) Доколку Инспекцискиот совет ја потврди одлуката на дисциплинската комисија истиот носи и решение со кое ќе му ја одземе лиценцата на инспекторот.

(11) Доколку дисциплинската комисија, односно Инспекцискиот совет не најде дисциплинска одговорност, Инспекцискиот совет со решение го отповикува решението за привременото одземање на лиценцата.

(12) Против решението за одземање на лиценцата за инспектор од ставовите (1) и (10) на овој член инспекторот има право да поднесе тужба до Управниот суд.

(13) На инспекторот на кого му е одземена лиценцата за инспектор му престанува работниот однос.

(14) Инспекторот на кој му е одземена лиценцата согласно со ставот (10) на овој член може повторно да полага испит, како и да се стекне со нова лиценца по истекот на три години од денот на престанокот на работниот однос, доколку ги исполнува условите утврдени со закон.

(15) Примерок од решението за одземање, привремено одземање на лиценцата, односно за отповикување на решението за привремено одземање на лиценцата, веднаш се доставува до инспекторот и инспекциската служба во која работи инспекторот.

Испит за инспектор

Член 19-в

(1) Испитот за инспектор се полага заради проверка на стручната оспособеност на кандидатите за самостојно вршење на инспекциски надзор, како и познавање и примена на прописите од делокругот на работа на инспекциската служба.

(2) Испитот за инспектор се состои од два дела и тоа:

- прв дел (теоретски дел), со кој се проверува теоретското знаење на кандидатите и
- втор дел (студија на случај), со кој се проверува способноста за примена на законите во практиката.

(3) Испитот од ставот (1) на овој член се полага писмено по електронски пат со одговарање на определен број прашања во вид на решавање на електронски тест на компјутер.

(4) Првиот дел од испитот се полага по областите:

- општа управна постапка,
- инспекциска постапка,
- прекршочна постапка и
- посебна постапка од областа на инспекциската служба за која се издава лиценцата за инспектор.

(5) Вториот дел на испитот се состои од:

- опис на две студии на случај од областа инспекциската служба за која се издава лиценцата за инспектор и
- прашања кои треба кандидатот да ги одговори врз основа на анализата на случаите, а кои произлегуваат од посебната постапка од областа на инспекциската служба за која се издава лиценцата за инспектор.

(6) Испитот го спроведува Инспекцискиот совет во просторија за полагање на испит, посебно опремена за полагање на стручен испит со материјално-техничка и информатичка опрема, интернет врска и опрема за снимање на полагањето.

(7) Овластеното правно лице кое технички го спроведува испитот е должно да го блокира радио фреквенцискиот опсег во просторијата за полагање на испитот за време на спроведување на испитот.

(8) Агенцијата за електронски комуникации (во натамошниот текст: АЕК) врши постојан мониторинг на блокирањето на радио фреквенцискиот опсег во просторијата за полагање на испитот, со цел да се спречи секаков вид на електронска комуникација со околината надвор од просторијата за полагање на испитот.

(9) АЕК во просторијата за полагање на испитот инсталира мерна опрема која обезбедува електронски запис од извршените мерења во траење од 30 дена и истите се складираат во централниот контролен систем на АЕК.

(10) АЕК формира тричлена комисија која изготвува извештај врз основа на електронските записи складирани во централниот контролен систем на АЕК и истиот го доставува до Инспекцискиот совет најдоцна во рок од 15 дена од завршување на испитот.

(11) Полагањето на испитот се снима и во живо се емитува на веб страницата на Инспекцискиот совет, а ако поради технички причини снимањето се прекине, снимката од целиот испит се поставува на веб страницата на Инспекцискиот совет.

(12) На кандидатот за време на полагањето на првиот дел од испитот не му се дозволува користење на закони, закони со коментар и објаснување, мобилен телефон, преносни компјутерски уреди и други технички и информатички средства, претходно подготвени предмети и слично.

(13) На кандидатот за време на полагањето на вториот дел од испитот му се дозволува користење единствено на закони (без коментари и објаснувања) кои во електронска верзија се наоѓаат на компјутерот на кој кандидатот го полага испитот.

(14) На кандидатот за време на полагањето на првиот и вториот дел од испитот не му се дозволува да контактира со други кандидати или лица освен со информатичар вработен во Инспекцискиот совет, доколку има технички проблем со компјутерот.

(15) Ако техничките проблеми со компјутерот бидат отстранети за пет минути испитот продолжува, а доколку не бидат отстранети во овој рок испитот само за тој кандидат се прекинува и ќе се одржи во рок од најмногу три дена од денот на прекинувањето на испитот.

(16) На кандидатот кој при полагањето постапува спротивно од ставовите (11), (12) и (13) на овој член нема да му се дозволи натамошно полагање на испитот и му се изрекува забрана за полагање на испитот за инспектор во траење од три години, за што претседателот на Инспекцискиот совет донесува решение против кое може да се поведе управен спор пред надлежен суд во рок од 30 дена од денот на приемот на решението.

Испитни прашања

Член 19-г

(1) Инспекцискиот совет ја формира базата на прашања за првиот и базата на студии на случај за вториот дел на испитот од членот 19-в од овој закон.

(2) За подготвување на прашањата од првиот дел од испитот и прашањата и студиите на случај од вториот дел од испитот Инспекцискиот совет формира Комисија која ги подготвува и ги верифицира прашањата од првиот дел од испитот и прашањата и студиите на случај од вториот дел од испитот.. 5

(3) Комисијата од ставот (2) на овој член е составена од претседател и негов заменик од членовите или вработените во Инспекцискиот совет и шест члена од областите утврдени во член 16 став (12) од овој закон и нивни заменици.

(4) Инспекцискиот совет врши ажурирање на базата на прашања од членот 19-в од овој закон најмалку еднаш годишно.

(5) Инспекцискиот совет двапати годишно врши замена на најмалку 30% на прашањата и на студиите на случај од базите со нови прашања и студии на случај.

(6) При ажурирањето од ставот (4) на овој член Инспекцискиот совет особено ги има предвид промените на правните прописи на кои е засновано прашањето, односно случајот, бројот на кандидати кои го одговориле и успешноста во одговорите на истите.

(7) Комисијата од ставот (2) на овој член се состанува најдоцна во рок од 15 дена по секој одржан испит за инспектор и врши ревизија на спроведување на испитот, вклучувајќи и дали испитот го полагале кандидати кои ги исполнуваат условите за полагање на испитот согласно со членот 19 став (11) од овој закон, за што доставува извештај до претседателот на Инспекцискиот совет.

(8) На членовите на Комисијата за ревизија на годишно ниво им следува паричен надоместок, во износ од една третина од просечната нето плата во Република Македонија, за што Инспекцискиот совет донесува решение.

Полагање на испитот

Член 19-д

(1) Првиот дел од испитот се полага по секој од предметите наведени во членот 19-в став (4) од овој закон и содржи најмалку 60 прашања со пет опции за избор од кој едната е точна, две се слични, едната не е точна во мал обем (на неа се губат мал број поени) и една не е точна во голем обем (на неа се губат поголем број поени).

(2) Вториот дел од испитот се состои од две студии на случај засновани на предметите наведени во членот 19-в став (4) алинеи 1, 2 или 3 од овој закон (прва студија) и членот 19-в став (4) алинеја 4 од овој закон (втора студија).

(3) Прашањата кои се составен дел од студиите на случај се од областа на предметот на кој е заснована студијата на случајот и имаат десет можни опции на одговори од кои едната е точна, пет се слични и четири се различни.

(4) Испитот за инспектор ќе се смета за положен ако од вкупниот број на поени кандидатот има освоени повеќе од 70%.

(5) Кандидатите на кои им е одобрено барањето за полагање на испитот и јавноста се информираат за датумот и времето на полагање на испитот, најмалку осум дена пред одржување на испитот преку веб страницата на Инспекцискиот совет и Јавниот радиодифузен сервис.

Начин на полагање

Член 19-ѓ

- (1) Полагањето на првиот дел од испитот за инспектор се врши со одговарање на прашањата.
- (2) Полагањето на вториот дел од испит за инспектор се врши со проучување на студиите на случај и одговарање на определен број прашања кои произлегуваат од студиите.
- (3) Прашањата од тестот и студијата на случај, зависно од тежината, се вреднуваат со определен број поени.
- (4) Прашањата содржани во тестовите за полагање на првиот дел на испитот за инспектор и нивните одговори, како и студиите на случај и прашањата кои произлегуваат од студиите и нивните одговори, се чуваат во единствениот електронски систем за полагање на испит за инспектор.
- (5) Електронскиот систем од ставот (4) на овој член содржи и јавно достапна база од најмалку 2.000 прашања за потребите од првиот дел од испитот, како и јавно достапна база од најмалку 200 студии на случај за потребите на вториот дел од испитот.
- (6) Во електронскиот систем е содржано и посочување на прописите и правната литература во кои се содржани одговорите на прашањата од првиот дел од испитот и прописите за вториот дел од испитот.
- (7) Резултатите од полагањето на првиот и вториот дел од испитот му се достапни на кандидатот на компјутерот на кој го полагал испитот веднаш по неговото завршување.
- (8) Начинот на полагање на испит за инспектор, на предлог на Инспекцискиот совет, го пропишува министерот за информатичко општество и администрација.

Континуирано следење на успешноста на инспекторите

Член-19-е

- (1) Инспекцискиот совет, директорот, односно раководното лице на инспекциската служба континуирано ја следат успешноста на инспекторите.
- (2) Целта на следењето на успешноста на инспекторите е јакнење на личната мотивација на инспекторите, зајакнување на ефикасноста и професионалноста при вршењето на инспекциските надзори, како и можност за професионално напредување во службата.
- (3) Како дел од процесот на следењето на успешноста на инспекторите директорот на инспекторатот, односно раководното лице на инспекциската служба, најдоцна до крајот на јануари во тековната година за претходната, врши годишно оценување на успешноста на инспекторите.
- (4) Годишната оцена на успешноста на инспекторот се врши врз основа на квантитативните критериуми кои се дел од кварталниот план за работа и кварталниот извештај за работата на инспекторот, како и преку примена на квалитативни критериуми за успешност на инспекторот и истата се заведува во Образецот за годишна оцена за успешност на инспектор (во натамошниот текст: Образец за годишна оцена).
- (5) Формата и содржината на Образецот за годишна оцена, на предлог на Инспекцискиот совет, ги пропишува министерот за информатичко општество и администрација.

Квантитативни критериуми за успешност на инспекторите

Член-19-ж

(1) Квантитативни критериуми за успешност на инспекторите се податоците од кварталниот план за работа и кварталниот извештај за работата на инспекторот во однос на вредноста на планирани надзори и вредноста на извршени надзори за секој квартал.

(2) Во зависност од бројот на субјектите кои се предмет на надзорот, обемот на прописи кои се предмет на надзорот, времето потребно за вршење на надзорот, висината на глобата која може да се изрече за недостатоците утврдени при надзорот директорот, односно раководното лице на инспекциската служба, по претходно добиена согласност од Инспекторскиот совет, со интересен акт, пропишува најмалку пет коефициенти на сложеност на надзори.

(3) Вредноста на планирани надзори по инспектор за секој квартал се пресметува како збир од бројот на планирани надзори за секој степен на сложеност помножен со коефициентот на сложеност и истата е дадена во кварталниот план за работа на инспекторот.

(4) Вредноста на извршени надзори по инспектор за секој квартал се пресметува како збир од бројот на извршени надзори за секој степен на сложеност помножен со коефициентот на сложеност и истата е дадена во кварталниот извештај за работата на инспекторот.

(5) При планирањето на надзорите за секој квартал директорот, односно раководното лице на инспекциската служба треба да го земе предвид и евентуалното отсуството на инспекторот поради користење на годишен одмор и соодветно да ја пресмета вредноста на планирани надзори во кварталниот план за работа на инспекторот.

(6) Во случај на отсуство на инспекторот поради боледување или други оправдани причини во времетраење од 15 до 45 дена во еден квартал, вредноста на извршени надзори за целиот квартал се пресметува како производ од просечната вредност за извршени надзори по ден во работните денови во кои инспекторот бил присутен, помножена со вкупниот број на работни денови во кварталот.

(7) Просечната вредност за извршени надзори по ден во работните денови во кои инспекторот бил присутен од ставот (6) на овој член се пресметува како количник од вредноста за извршени надзори за сите работни денови во кои инспекторот бил присутен на работа, со бројот на работни денови во кои инспекторот бил присутен на работа.

(8) Во случај на отсуство на инспекторот поради боледување или други оправдани причини во времетраење подолго од 45 дена во еден квартал, вредноста на извршени надзори за целиот квартал се пресметува како просечна вредност од останатите три квартали во кои инспекторот бил на работа.

(9) Доколку вредноста на извршени надзори по инспектор изнесува 100% од вредноста на планирани надзори, истата се вреднува со 100 бода за секој квартал.

6

(11) Доколку вредноста на извршени надзори по инспектор е помала или поголема од вредноста на планирани надзори, истата се пресметува како количник од вредноста на извршени надзори и вредноста на планирани надзори помножена со 100 и изразена во бодови.

(12) Максималниот број на бодови за квантитативна успешност за еден квартал може да биде 140.

(13) Квантитативна успешност на инспекторот за период од една година се пресметува како збир од бодовите за успешност за сите четири квартали, при што максималната вредност може да изнесува 560 бода.

(14) За инспекторот кој во најмалку два квартали бил отсутен подолго од 90 дена, Инспекцискиот совет носи одлука за начинот на кој ќе се изврши оценување на неговата квантитативна успешност.

(15) Квантитативните критериуми за успешност на инспекторот и нивната вредност се дел од Образецот за годишна оцена.

Квалитативни критериуми за успешност на инспекторите

Член-19-з

(1) Квалитативни критериуми за успешност на инспекторите се податоците и информациите добиени преку електронскиот систем за инспекциски служби или преку друга евиденција за:

- почитувањето на законските рокови за подготвување на записниците и донесување на решенијата,
- односот меѓу бројот на потврдени или укинати решенија со вкупниот број на решенија и
- водењето на записници и решенија во електронски формат, уредноста во водењето на предметите кои се во работа кај инспекторот и квалитетот на писменото изразување на инспекторот.

(2) Критериумот од ставот (1) алинеја 1 на овој член квалитетот на работата на инспекторот во делот на почитување на законските рокови за подготвување на записници и донесување на решенија за секој година се вреднува на следниов начин:

- ги почитувал роковите во 100% од предметите - 30 бода,
- ги почитувал роковите во повеќе од 75% од предметите - 15 бода и
- ги почитувал роковите во помалку од 75% од предметите - 0 бодови.

(3) Критериумот од ставот (1) алинеја 2 на овој член се вреднува на следниов начин:

- до 3% - 60 бода,
- од 3% до 6% - 45 бода,
- од 6% до 15% - 30 бода,
- од 15% до 20% - 15 бода и
- повеќе од 20% - 0 бодови.

(4) Критериумот од ставот (1) алинеја 2 на овој член се зема предвид при утврдување на квалитативната успешност на инспекторот, против чии решенија се изјавени правни средства.

(5) Критериумот од ставот (1) алинеја 3 на овој член за секоја година се вреднува на следниов начин со:

- добар квалитет - 10 бода
- делумно добар квалитет - 5 бода и
- слаб квалитет - 0 бодови.

(6) Квалитативната успешност на инспекторот за период од една година се пресметува како збир од остварените бодови во ставовите (2), (3) и (5) на овој член, при што максималната вредност може да изнесува 100 бода.

(7) Квалитативните критериуми за успешност на инспекторот и нивната вредност се дел од Образецот за годишна оцена.

Годишна оцена на успешноста на инспекторите

Член-19-s

(1) Вкупниот број на бодови за успешност на инспекторот се пресметува како збир од бодовите за квантитативна и бодовите за квалитативна успешност за период од една година, при што максималниот број на бодови може да изнесува 660.

(2) Во зависност од остварените бодови годишната оцена на успешноста на инспекторот може да биде:

- особено се истакнува - над 600 бода,
- се истакнува - од 500 до 600 бода,
- задоволува - од 400 до 500 бода,
- делумно задоволува - од 300 до 400 бода и
- не задоволува - под 300 бодови.

(3) Годишната оцена на успешноста на инспекторот се заведува во Образецот за годишна оцена и истата најдоцна до 1 февруари во тековната година се доставува до инспекторот.

(4) Инспекторот кој не е задоволен со оцената од ставот (3) на овој член, во рок од осум дена од денот на прием на Образецот за годишна оцена, има право на приговор до Инспекцискиот совет.

(5) Инспекцискиот совет одлучува по поднесениот приговор на инспекторот во рок од осум дена од датумот на поднесувањето.

(6) Доколку Инспекцискиот совет го уважи приговорот на инспекторот и предметот го врати на повторно постапување директорот, односно раководното лице на инспекциската служба во рок од осум дена треба да постапи по насоките и укажувањата на Инспекцискиот совет и да донесе одлука.

(7) Директорот, односно раководното лице на инспекциската служба изготвува ранг-листа со годишни оценки и остварени бодови за сите инспектори во инспекциската служба.

(8) Ранг-листата од ставот (3) на овој член, заедно со обрасците за годишна оцена за успешност за сите инспектори во инспекциската служба, се доставува до Инспекцискиот совет како прилог на годишниот извештај за работата на инспекциската служба.

(9) По усвојувањето на годишниот извештај за работата на инспекциската служба од страна на Инспекцискиот совет директорот, односно раководното лице на инспекциската служба најдоцна до 31 март донесува:

- решение за зголемување на платата во износ од 20%, за период од една година, за инспекторите кои се оценети со оцена "особено се истакнува",
- решение за зголемување на платата во износ од 5%, за период од една година, за инспекторите кои се оценети со оцена "се истакнува",
- решение за намалување на платата во износ од 20%, за период од една година, за инспекторите кои се оценети со оцена "делумно задоволува" и
- предлог за поведување на дисциплинска постапка до Инспекцискиот совет за инспекторите кои се оценети со оцена "не задоволува".

(10) Инспекторите кои три во последователни години се оценети со "особено се истакнува" или "се истакнува" ќе имаат предност за пополнување на работно место преку унапредување, во постапки согласно со закон."

Стручно оспособување и усовршување на инспекторите

Член 20

(1) Инспекторот има право и должност стручно да се оспособува за извршување на своите работи и работни задачи во согласност со годишната програма за стручно оспособување и усовршување во областа на инспекцискиот надзор.

(2) Годишната програма за стручно оспособување и усовршување во областа на инспекцискиот надзор по предлог на директорот на инспекторатот ја донесува Инспекцискиот совет.

(3) Стручното оспособување и усовршување од ставот (1) на овој член го организира Инспекцискиот совет.

(4) По секое стручно оспособување и усовршување, инспекторот е должен да полага тест за проверка на знаењето стекнато при стручно оспособување и усовршување.

(5) Тестот од ставот (5) на овој член ќе послужи само како подготовка за полагање на испитот за инспектор.

Испит за проверка на знаењето за инспектор

Член 21

Избришан 7

Категории на работни места на инспектори

Член 22

(1) Работните места на инспекторите се класифицираат во две категории, и тоа:

- категорија Б - раководни инспектори и
- категорија В - инспектори.

(2) Во рамките на секоја категорија од ставот (1) на овој член се утврдуваат повеќе нивоа на работни места на инспектори.

Нивоа на работни места на инспектори од категоријата Б - раководни инспектори

Член 22-а

(1) Во рамките на категоријата Б - раководни инспектори, се утврдуваат следните нивоа на работни места на инспектори:

- B1 - раководен инспектор од прво ниво,
- B2 - раководен инспектор од второ ниво,
- B3 - раководен инспектор од трето ниво и
- B4 - раководен инспектор од четврто ниво.

(2) Раководниот инспектор од категорија Б, треба да ги исполни следните посебни услови за работното место:

- стручни квалификации: за сите нивоа - најмалку 240 кредити стекнати според ЕКТС или завршен VII/1 степен,
- работно искуство, и тоа за:
  - нивото B1 најмалку десет години работно искуство во областа на надлежноста на инспекциската служба, од кои најмалку пет години на работно место од нивото B1,
  - нивото B2 најмалку осум години работно искуство во областа на надлежноста на инспекциската служба, од кои најмалку три години на работно место од нивото B1,
  - за нивото B3 најмалку шест години работно искуство во областа на надлежноста на инспекциската служба, од кои најмалку две години на работно место од нивото B1 или
  - нивото B4 најмалку четири години работно искуство во областа на надлежноста на инспекциската служба, од кои најмалку една година на работно место од нивото B1,
- општи работни компетенции за сите нивоа - категорија Б, согласно со Рамката на општи работни компетенции;
- посебни работни компетенции за сите нивоа да поседува меѓународно признат сертификат за работа со компјутерски програми за канцелариско работење и тоа еден од следниве:
  - Certiport: IC3 GS4 Key Applications - положен,
  - Microsoft: MOS Word или MOS Excell - положен или
  - ECDL: Core - положен,
- за сите нивоа да има добиено позитивно мислење за соодветност за работното место со полагање на психолошки тест и тест за интегритет и
- за сите нивоа да има лиценца за инспектор од областа на надлежноста на инспекциската служба.

Нивоа на работни места на инспектори од категоријата Б - инспектори

Член 22-б

(1) Во рамките на категорија В - инспектори се утврдуваат следниве нивоа на работни места на инспектори:

- B1 - инспектор од прво ниво,
- B2 - инспектор од второ ниво,
- B3 - инспектор од трето ниво и
- B4 - инспектор од четврто ниво.

(2) Инспектор од категоријата Б треба да ги исполни следниве посебни услови за работното место:

- стручни квалификации за сите нивоа - најмалку 240 кредити стекнати според ЕКТС или завршен VII/1 степен,
- работно искуство, и тоа за:
  - нивото B1 најмалку три години работно искуство во областа на надлежноста на инспекциската служба, од кои најмалку две години на работно место од нивото B2,
  - нивото B2 најмалку две години работно искуство во областа на надлежноста на инспекциската служба, од кои најмалку една година на работно место од нивото B3,
  - нивото B3 најмалку една година работно искуство во областа на надлежноста на инспекциската служба или
  - нивото B4 со или без работно искуство,
- општи работни компетенции за сите нивоа - категорија Б, согласно со Рамката на општи работни компетенции,
- посебни работни компетенции: за сите нивоа да поседува меѓународно признат сертификат за работа со компјутерски програми за канцелариско работење и тоа еден од следниве:
  - Certiport: IC3 GS4 Key Applications - положен,
  - Microsoft: MOS Word или MOS Excell - положен или
  - ECDL: Core - положен,
- за сите нивоа да има добиено позитивно мислење за соодветност за работното место со полагање на психолошки тест и тест за интегритет и
- за нивоата B1, B2 и B3 да има лиценца за инспектор од областа на надлежноста на инспекциската служба.

Звања на инспектори

Член 22-в

За инспекторите нивоата во рамките на категориите дополнително се опишуваат со звање, и тоа:

- Б1 - генерален инспектор,
- Б2 - главен инспектор,
- Б3 - помошник главен инспектор,
- Б4 - виш инспектор,
- В1 - советник инспектор,
- В2 - самостоен инспектор,
- В3 - помошник инспектор и
- В4 - помлад инспектор.

V. ПРАВА, ОБВРСКИ И ОВЛАСТУВАЊА НА ИНСПЕКТОРИТЕ

Обврски на инспекторот

Член 23

При вршењето на инспекцискиот надзор, во согласност со закон, инспекторот има обврска:

- 1) да постапува по иницијативи за поведување на инспекциска постапка и за тоа да го извести подносителот на иницијативата;
- 2) да го известува одговорното лице на субјектот на надзорот за почетокот на вршењето на инспекцискиот надзор, освен ако со закон поинаку не е утврдено или ако со таквото известување ќе се намали ефикасноста на надзорот, или заради заштита на јавниот интерес, животот и здравјето на луѓето и имотот,
- 3) да се легитимира пред субјектот на надзорот, односно пред одговорното или друго овластено лице на субјектот на надзорот;
- 4) да состави записник за извршениот инспекциски надзор;
- 5) да ја чува тајноста на класифицираните податоци;
- 6) да постапува законито, навремено и во согласност со Етичкиот кодекс на државните службеници и Етичкиот кодекс на инспекциската служба и
- 7) да го извести одговорното лице на субјектот на надзорот за законскиот основ за вршење на надзор.

Овластувања на инспекторот

Член 24

(1) При вршење на инспекцискиот надзор инспекторот е овластен:

- 1) да проверува општи и поединечни акти, фајлови, документи, докази и информации во обем според предметот на инспекцискиот надзор, како и да побара од субјектот на надзорот или неговите овластени вработени да подготват потребни копии и документи изработени на странски јазик да бидат преведени на македонски јазик и неговото кирилско писмо и да бидат заверени од овластен судски преведувач;
- 2) да врши надзор во деловните простории и други објекти што не се користат како живеалиште, над превозни средства и производи;
- 3) да проверува идентификациски документи на лица поради потврдување на нивниот идентитет во согласност со закон;
- 4) да бара од субјектот на надзорот или од неговите вработени писмено или усно објаснување во врска со прашања од делокругот на инспекцискиот надзор;
- 5) да бара од субјектот на надзорот или неговите вработени да ги достават податоците за нивните добавувачи со кои располагаат;
- 6) да бара стручно мислење кога е тоа потребно за инспекцискиот надзор;
- 7) да зема примероци без надоместок за натамошни тестови или проверки во случаи определени со закон или друг пропис;
- 8) да ги контролира активностите на субјектот на надзорот при продажба на производи или давање услуги;
- 9) да обезбеди звучни и видео записи кои можат да бидат искористени во инспекцискиот надзор;
- 10) да врши попис на затекнатите стоки во деловниот објект и
- 11) да обезбеди други потребни докази.

(2) Инспекторот кој ја води инспекциската постапка, може по службена должност да ги побара сите докази и податоци за кои службена евиденција води надлежен јавен орган.

(3) Овластеното службено лице од надлежниот јавен орган од кој се побарани податоците од ставот (2) на овој член е должно да ги достави истите во рок од три дена од денот на приемот на барањето.

(4) Ако е оправдано е потребно да се одземат или привремено да се чуваат производите, досиејата или документите, инспекторот во согласност со закон може да:

- 1) побара од субјектот на надзорот или од лице вработено кај него, кое има овластување за тоа, да

отвори и дозволи пристап во која било просторија, затворен сад, машина или средства и
2) побара од кое било лице кое има овластување за тоа, да обезбеди пристап до кое било досие, вклучително и компјутерско досие, простории, затворен сад или машина.

(5) Идентичноста на копијата со оригиналот на фајловите, документите, доказите и информациите ја потврдува субјектот на надзорот со свој печат и потпис или неговиот вработен со потпис.

(6) Инспекторот е овластен да покрене и води постапка за порамнување, посредување, медијација и прекршочна постапка во согласност со закон.

Права и обврски за отстранување на неправилностите

Член 25

(1) Во согласност со закон, заради отстранување на утврдените неправилности, инспекторот има право и обврска на субјектот на надзорот:

- 1) да му укаже на утврдените неправилности и да определи рок за нивно отстранување;
- 2) да му нареди да преземе соодветни мерки и активности во рок кој ќе го определи инспекторот;
- 3) привремено да му забрани вршење на дејност, професија или должност;
- 4) привремено да му одземе предмети и средства со кои е сторено кривично дело или прекршокот, во согласност со закон;
- 5) да му поднесе барање за поведување на прекршочна постапка и
- 6) да му поднесе кривична пријава или да поведе друга соодветна постапка.

(2) Заради отстранување на утврдените недостатоци инспекторот може да врши и други овластувања и одговорности во согласност со закон.

Известување на надлежниот орган

Член 26

(1) Ако во вршењето на инспекцискиот надзор инспекторот утврди неправилности за чие отстранување не е надлежен, записнички ги констатира и го известува надлежниот орган.

(2) Инспекторот по извршениот инспекциски надзор може да се консултира со субјектот на надзорот за поефикасно отстранување на утврдените неправилности.

VI. ПРАВА И ОБВРСКИ НА СУБЈЕКТОТ НА НАДЗОРОТ

Општа обврска на субјектот на надзорот

Член 27

Субјектот на надзорот е должен да постапи по барањето, односно наредбата на инспекторот.

Обврска на субјектот на надзорот во постапката на инспекцискиот надзор

Член 28

(1) Субјектот на надзорот е должен на инспекторот да му овозможи непречено вршење на инспекцискиот надзор, да стави на увид исправи и податоци кои се потребни за вршење на надзорот.

(2) Субјектот на надзорот е должен на инспекторот да му ги обезбеди условите неопходни за непречена работа и утврдување на фактичката состојба.

(3) Субјектот на надзорот е должен на инспекторот да му овозможи во определениот рок пристап до просториите, производите, документите или кое било друго средство кое е предмет на инспекцискиот надзор.

(4) Субјектот на надзорот кај кој се врши инспекцискиот надзор е должен по писмено барање на инспекторот да го прекине работењето за време на инспекцискиот надзор, доколку инспекторот на друг начин не може да го изврши надзорот и да ја утврди фактичката состојба.

(5) Инспекторот може од субјектот на надзорот да побара да изврши некоја активност во инспекциската постапка поради целосно утврдување на фактичката состојба и да определи рок за извршување на таа активност.

(6) Субјектот на надзорот е должен по писмено барање на инспекторот, во рокот определен со барањето, на инспекторот да му достави или подготви точни и целосни податоци, извештаи, материјали или други документи кои се неопходни за извршување на инспекцискиот надзор.

Права на субјектот на надзорот во постапката на инспекциски надзор

Член 29

(1) Субјектот на надзорот има право да дава изјави на записник и забелешки во однос на законитоста на постапката на инспекцискиот надзор, односот на инспекторот или точноста на утврдената фактичка состојба, со образложение за причините за тоа.

(2) Субјектот на надзорот има право да одбие да го потпише записникот, ако не се согласува со фактите кои се наведени во записникот или ако му е оневозможено правото од ставот (1) на овој член.

(3) Одбивањето да се потпише записникот не го спречува натамошното водење на постапката на инспекцискиот надзор.

Одговорни лица во постапката на вршење на надзорот

Член 30

(1) За непречено вршење на инспекцискиот надзор и за извршување на изречените мерки одговара субјектот на надзорот и одговорното лице во субјектот на надзорот.

(2) Субјектот на надзорот, односно одговорното лице во субјектот на надзорот е должно веднаш по истекот на рокот определен за извршување на инспекциската мерка, а најдоцна во рок од три дена писмено да го извести инспекторот дали се извршени наредените инспекциски мерки.

Обврски за другите лица

Член 31

(1) Лицето кое не е субјект на надзорот во постапката на вршење на инспекциски надзор е должно да овозможи вршење на инспекциска проверка кога постои основано сомневање дека во неговите простории и објекти се врши дејност или се наоѓаат предмети кои се во врска со инспекцискиот надзор.

(2) Ако лицето од ставот (1) на овој член не дозволи вршење на инспекциска проверка, кон него ќе се применуваат овластувањата кои инспекторот ги има како кон субјектот на надзорот.

VII. ПОСТАПКА НА ВРШЕЊЕ НА ИНСПЕКЦИСКИ НАДЗОР

Видови на инспекциски надзор

Член 32

(1) Ако со закон поинаку не е уредено, инспекцискиот надзор инспекторот го врши преку:

- редовен инспекциски надзор,
- вонреден инспекциски надзор и
- контролен инспекциски надзор.

(2) Редовниот инспекциски надзор е најавен надзор кој се врши врз основа на програмата за работа на инспекциската служба и опфаќа надзор над спроведувањето на законите и прописите донесени врз основа на законите.

(3) Вонредниот инспекциски надзор е ненајавен надзор и се врши врз основа на иницијатива поднесена од државни органи, физички или правни лица, како и во случај на сомневање на инспекторот (по службена должност).

(4) Контролен инспекциски надзор се врши по истекот на рокот определен во инспекцискиот акт донесен од страна на инспекторот, при што инспекторот при утврдување на фактичката состојба ќе констатира дека субјектот на надзорот:

- постапил по инспекцискиот акт во целост,
- делумно постапил по инспекцискиот акт или
- не постапил по инспекцискиот акт.

(5) Непостапувањето, односно делумното постапување по инспекцискиот акт претставува основа за примена на инспекциските мерки во согласност со закон.

Вршење на надзор без присуство на субјектите на надзорот

Член 33

(1) Ако инспекторот на денот на кој го најавил инспекцискиот надзор, не го затече одговорното лице кај субјектот на надзорот или физичкото лице кај кое е потребно да се изврши инспекцискиот надзор, инспекторот на местото на надзорот ќе му остави покана во определено време да биде присутен заради вршење на надзорот.

(2) Подоцнежното оштетување, уништување или отстранување на поканата не влијае на уредноста на доставувањето.

(3) Ако лицето од ставот (1) на овој член не се јави на поканата, инспекторот ќе изврши надзор во присуство на службено или друго лице.

Попречување на инспекторот

Член 34

(1) Инспекторот ќе го предупреди или ќе го отстрани лицето кое го попречува вршењето на инспекцискиот надзор.

(2) Ако инспекторот процени дека инспекцискиот надзор не може да се изврши ни со преземање на мерките од ставот (1) на овој член, ќе побара асистенција од орган на државната управа под услови и во постапка утврдена со закон.

Соработка со орган на државната управа или правно лице

Член 35

(1) Инспекторот при вршењето на инспекцискиот надзор има право од орган на државната управа или правно лице кое води регистар да побара податок, како и асистенција од орган на државната управа заради спроведување на инспекцискиот надзор.

(2) Субјектите од ставот (1) на овој член се должни да соработуваат со инспекторот.

Соработка со другите институции

Член 36

Инспекторот може, во рамките на инспекциската постапка, да побара мислење и соработка од стручни институции, доколку тоа е потребно за правилно утврдување и процена на фактичката состојба.

Записник

Член 37

(1) За извршениот инспекциски надзор, инспекторот по правило составува записник на местото на вршење на инспекцискиот надзор.

(2) Инспекторот и субјектот на надзорот го потпишуваат записникот по завршувањето на инспекцискиот надзор. На субјектот на надзорот му се предава примерок од записникот.

(3) По исклучок од ставот (1) на овој член, кога поради обемот и сложеноста на инспекцискиот надзор, неговата природа и околности не е можно да се состави записник во текот на инспекцискиот надзор, записникот се составува во службените простории на инспекциската служба во рок од три дена од денот на надзорот со образложение за причините за тоа.

(4) Примерок од записникот од ставот (3) на овој член му се доставува на потпишување до субјектот на надзорот. Доколку субјектот на надзорот во рок од осум дена од денот на приемот на записникот не се произнесе во однос на доставениот записник или не го врати потпишан на инспекторот, се смета дека субјектот на надзорот е согласен со записникот од извршениот инспекциски надзор.

(5) Ако субјектот на надзорот одбие да го потпише записникот, инспекторот ќе ги наведе причините за одбивањето.

(6) Во записникот се внесува назив на инспекциската служба која го врши надзорот, местото, денот и часот кога се врши надзорот, предметот на надзорот, имињата на инспекторите, на присутните лица и на нивните застапници и полномошници.

(7) Записникот мора да биде составен јасно и разбирливо, а по барање на субјектот на надзорот должен е во рок од пет дена да му го достави по електронска пошта на адреса определена од страна на субјектот на надзорот.

(8) Записникот треба да содржи приказ на утврдената фактичка состојба при инспекцискиот надзор.

(9) Формата и задолжителните елементи на записникот од извршениот инспекциски надзор ги пропишува министерот за информатичко општество и администрација.

Констатирање на фактите во текот на постапката

Член 38

Во записникот за извршениот инспекциски надзор се констатираат забелешките, изјавите и други релевантни факти и околности.

Инспекциски надзор кај непознати субјекти

Член 39

(1) Во случаите кога инспекторот не може да утврди кој е субјектот на надзорот во постапката, инспекторот на местото на надзорот ќе остави покана до непознат субјект на надзорот во определен ден и час да биде присутен на вршењето на инспекцискиот надзор.

(2) Ако непознатиот субјект на надзорот не се јави на поканата од ставот (1) на овој член, инспекцискиот надзор ќе се изврши без присуство на субјектот на надзорот во присуство на службено или друго лице.

Заклучок и решение

Член 40

Избришан 8

Заклучок

Член 41

Избришан 9

Решение

Член 42

(1) Ако инспекторот при вршењето на инспекцискиот надзор утврди дека е повреден закон или друг пропис, со записник ги констатира утврдените неправилности и со решение го определува рокот во кој треба да се отстранат недостатоците.

(2) Ако со закон е предвидено дека за утврдената неправилност може да се определи инспекциска мерка, инспекторот е должен со решението да ја определи таа мерка.

(3) Инспекторот решението од ставовите (1) и (2) на овој член, врз основа на фактите утврдени со надзорот, ќе го донесе без одлагање, а најдоцна во рок од осум дена од завршувањето на надзорот, ако со закон не е определен пократок рок.

(4) По исклучок од ставот (1) на овој член, инспекторот може да изрече инспекциски мерки со усно решение на записник, кога ќе оцени дека тоа е неопходно за отстранување на непосредна опасност по животот и здравјето на луѓето, имотот од поголема вредност или кога е во прашање заштита на друг вид на јавен интерес.

(5) Во случајот од ставот (4) на овој член инспекторот е должен во рок од три дена од денот на изрекување на усното решение да донесе писмено решение.

(6) Формата и содржината на решението од ставовите (1) и (2) на овој член ги пропишува министерот за информатичко општество и администрација.

Правно средство

Член 43

(1) Против решението на инспекторот може да се изјави жалба во рок од осум дена од денот на приемот на решението ако со закон не е предвиден пократок рок.

(2) По жалба против одлуките на инспекторот во инспекторат одлучува Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен.

(3) По жалба против одлуките на инспекторот во организациона единица организирана како инспекциска служба во органите на државната управа и единиците на локална самоуправа и градот Скопје одлучува Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен.

(4) Комисиите од ставовите (2) и (3) на овој член одлуката по жалба ќе ја донесат во рок од 30 дена од денот на приемот на жалбата.

Објавување на инспекциски акти

Член 44

Инспекциските служби ги објавуваат инспекциските акти на нивната веб локација во рок од три дена од денот на донесувањето на актите од членот 40 на овој закон, согласно со прописите за заштита на личните податоци.

Службена легитимација

Член 45

(1) Инспекторот има службена легитимација со која го докажува своето својство, идентитет и овластувања.

(2) Службената легитимација од ставот (1) на овој член ја издава директорот на инспекторатот.

(3) За инспекторите во инспекциските служби организирани како организациони единици во рамките на органите на државна управа, односно единиците на локална самоуправа, службената легитимација од ставот (1) на овој член ја издава функционерот кој раководи со органот на државната управа, односно градоначалникот во чии рамки е инспекциската служба.

(4) Службената легитимација има важност од шест години.

(5) По истекот на важноста инспекторот е должен да ја врати легитимација на функционерот кој раководи со органот што му ја издал легитимацијата, односно градоначалникот кој е должен да издаде нова.

(6) Во случај на одземање на лиценцата согласно со членот 19-а став (1) од овој закон или привремено одземање на лиценцата, односно одземање на привремената лиценца согласно со членот 19-а став (2) од овој закон, инспекторот е должен да ја врати легитимацијата на функционерот кој раководи со органот што му ја издал легитимацијата, односно градоначалникот.

(7) Доколку не биде утврдена дисциплинска одговорност согласно со членот 19-б став (11) од овој закон и не биде донесено решение за привремено одземање на лиценцата, инспекторот повторно се задолжува со легитимацијата.

(8) Формата и содржината на обрасците на легитимацијата, начинот на нејзиното издавање и одземање и изгледот на знакот на предлог на директорот, ги пропишува министерот кој раководи со министерството во чиј состав е инспекторатот, а за инспекторот од организационата единица организирана како инспекциска служба ги пропишува функционерот кој раководи со органот на државната управа, односно градоначалникот.

VIII. ПОСЕБНИ ДЕЈСТВИЈА ВО ИНСПЕКЦИСКАТА ПОСТАПКА

Земање примерок

Член 46

Во согласност со закон инспекторот може да зема примерок, доколку во постапката на инспекцискиот надзор е потребно да се утврди дали производите во производството или во продажбата одговараат на пропишаниот состав, односно квалитет.

Постапка за земање на примерок

Член 47

При земањето на примерок инспекторот е должен:

- 1) во исти услови и во исто време да земе најмногу три примероци во количина потребна за испитување (за прва анализа, за втора анализа по барање на субјектот на надзорот и за супер анализа);
- 2) да состави записник за земањето на примерок;
- 3) примероците да ги запечати и прописно да ги означи;
- 4) да го достави без одлагање примерокот за првата анализа до институција стручна за вештачење, а вториот и третиот примерок да ги чува во соодветни услови;
- 5) да го извести писмено и без одлагање субјектот на надзорот за резултатите од анализата;
- 6) да го достави без одлагање вториот примерок на анализа до друга стручна институција по барање на субјектот на надзорот и
- 7) да го утврди со посебен заклучок износот на трошоците што настанале во текот на постапката во врска со анализата на примероците, во случај кога примерокот не соодветствува со пропишаните стандарди.

Претпоставка за согласност

Член 48

Ако субјектот на надзорот при земањето на примерокот за анализа не бара истовремено земање на примерок за втора анализа, не може да ги оспорува резултатите од добиената анализа.

Оспорување на резултатите од анализата

Член 49

(1) Субјектот на надзорот може да ги оспорува резултатите од анализата на првиот примерок со барање за вршење на анализа на вториот примерок (земен во исто време и на ист начин), во рок од три дена од денот на доставувањето на резултатите од анализата на првиот примерок.

(2) Се претпоставува дека субјектот на надзорот е согласен со резултатите од анализата на првиот примерок, доколку барањето од ставот (1) на овој член не го достави во пропишаниот рок.

(3) Ако резултатите од анализата на вториот примерок не се во согласност со резултатите од анализата на првиот примерок, за правно валидна ќе се смета анализата на вториот примерок.

(4) Анализата на вториот примерок не може да и се довери на стручната институција која ја извршила анализата на првиот примерок.

Супер анализа

Член 50

(1) Ако инспекторот не се согласува со резултатите од анализата на вториот примерок, може во рок од три дена од приемот на овие резултати да бара вршење на супер анализа, освен ако резултатите од анализата на првиот и вториот примерок се исти.

(2) Супер анализата не може да ја врши стручна институција која ги вршела претходните анализи, освен ако нема други институции за вршење на тие анализи и ако инспекторот и субјектот на надзорот се согласат анализата да се довери на една од институциите која веќе вршела анализа.

Трошоци од анализата

Член 51

(1) Трошоците од анализата ќе ги сноси субјектот на надзорот, ако се утврди дека земените примероци не одговараат на пропишаните стандарди.

(2) Трошоците од анализата ќе ги сноси надлежната инспекциска служба, ако се утврди дека примероците одговараат на пропишаните стандарди.

Привремено одземање на предмети заради обезбедување на докази

Член 52

(1) Инспекторот може во рамките на вршењето на инспекцискиот надзор, привремено да одземе документи, стока и други предмети кои можат да послужат како доказ во соодветната постапка.

(2) Одземањето на предметите од ставот (1) на овој член трае до донесувањето на правосилна одлука во постапката.

Задолжително одземање на предмети

Член 53

Инспекторот е должен привремено да одземе предмети, кога е пропишано нивното задолжително одземање, кога со нив е сторен прекршок или кривично дело или ако тоа е потребно заради спречување на потешки последици, во согласност со закон.

Задолжително издавање на потврда за привремено одземени предмети и списи

Член 54

(1) Инспекторот му издава потврда на субјектот на надзорот од кого привремено се одземаат предмети и списи.

(2) Потврдата од ставот (2) на овој член содржи податоци за името и презимето, односно називот на субјектот на надзорот, времето и местото на одземање на предметите и списите, правниот основ за одземање на предметите и списите, точно назначување на одземените предмети и списи по вид, количество, потпис од одговорното лице на субјектот на надзорот и други податоци потребни за идентификација на одземените предмети и списи и потпис, име и презиме на инспекторот.

Обврска за предавање на одземените предмети на надлежните органи

Член 55

(1) Привремено одземените предмети или стока, со соодветно барање за поведување на постапка, инспекторот ги предава на надлежниот судски, прекршочен или друг орган.

(2) Барањето за поведување на постапка од ставот (1) на овој член инспекторот го поднесува во рок од 48 часа од часот на привременото одземање.

(3) Надлежниот судски, прекршочен и друг орган е должен, во случаите од ставот (1) на овој член, да одлучи по итна постапка.

Обезбедување на услови за привремено одземање на предмети

Член 56

(1) Надлежната инспекциска служба е должна да обезбеди услови за чување на привремено одземените предмети или жива стока до нивното предавање на органот надлежен за водење на соодветната постапка, доколку со закон поинаку не е утврдено.

(2) Органот надлежен за водење на прекршочна или кривична постапка со одземените предмети постапува во согласност со закон.

Привремена забрана за вршење на дејност

Член 57

(1) Кога инспекцискиот орган ќе утврди неправилности од поголем обем или неправилности со кои се загрозува животот или здравјето на луѓето или на животната средина и во други случаи определени со закон, инспекторот привремено ќе забрани вршење на дејност со запечатување на просториите, објектите, градилиштата, опремата, средствата за работа и други средства, до отстранување на неправилностите.

(2) Во случаите од ставот (1) на овој член инспекторот ќе им наложи на правните лица кои вршат јавни услуги (снабдување со вода, електрична енергија и слично) да прекинат со испораката, односно со давањето соодветни услови на субјектот на надзорот неопходни за извршување на неговата дејност.

(3) Правното лице од ставот (2) на овој член е должно да постапи по наредбата на инспекторот.

IX. ОДНОСИ НА ИНСПЕКЦИСКИТЕ СЛУЖБИ И НАДЛЕЖНИ ОРГАНИ

Итна постапка

Член 58

(1) Постапката по барањата и пријавите на инспекторите е итна.

(2) Надлежниот орган е должен веднаш, а најдоцна во рок од осум дена од денот на поднесувањето да ги земе во разгледување барањата и пријавите на инспекторите, доколку не е определен пократок рок со овој или друг закон.

Должност за известување за резултатите од постапката

Член 59

Органот до кој е поднесена кривична пријава, барање за поведување на прекршочна постапка или барање за поведување на друга соодветна постапка е должен за резултатите од постапката да ја извести надлежната инспекциска служба.

Х. ТРОШОЦИ ОД ИНСПЕКЦИСКАТА ПОСТАПКА

Трошоци на постапката

Член 60

(1) Трошоците од инспекциската постапка која е завршена без изрекување на инспекциска мерка ги сноси инспекциската служба, доколку со закон поинаку не е определено.

(2) Трошоците од инспекциската постапка која е завршена со изрекување на инспекциска мерка ги сноси субјектот на надзорот, доколку со закон поинаку не е определено.

(3) За трошоците на постапката кои се познати во моментот на донесувањето на решението се одлучува во самото решение, а доколку трошоците не се познати во овој момент се одлучува со посебен заклучок.

ХИ. ЗАЕДНИЧКО ВРШЕЊЕ НА ИНСПЕКЦИСКИ НАДЗОР

Координиран инспекциски надзор од повеќе инспекциски служби

Член 61

(1) Инспекцискиот надзор може да се врши истовремено од страна на повеќе инспекциски служби.

(2) Заеднички инспекциски надзор се врши задолжително:

- 1) ако тоа е неопходно за отстранување на непосредна опасност по животот или здравјето на луѓето или имотот од поголема вредност;
- 2) ако тоа е неопходно за преземање на итни мерки кои не трпат одлагање;
- 3) ако тоа е неопходно заради сложеноста на надзорот или значењето за отстранување на недостатоците;
- 4) ако тоа е неопходно за контрола на објекти од посебно значење за туризмот, трговијата, угостителството, сообраќајот и друго, заради земање на примерок од стока и други предмети чија контрола е во надлежност на повеќе инспекции;
- 5) ако се оцени дека надзорот на тој начин може да се изврши побрзо и со помалку трошоци и губење на време на субјектот на надзорот и инспекторите;
- 6) ако тоа е неопходно за разгледување на наводи во иницијатива или поплака, а тоа е во надлежност на два или повеќе органи на државната управата и
- 7) во други случаи утврдени со закон.

Соработка на инспекциските служби во вршење на заеднички надзор

Член 62

Заради вршење на заеднички надзор инспекциските служби се должни особено:

- 1) да ги усогласат програмите и плановите за работа и да го планираат заедничкото вршење на надзорот;

- 2) да разменуваат искуства и да ги усогласуваат ставовите за начинот и методите на работа и други прашања;

- 3) да одржуваат заеднички состаноци, консултации, советувања и други облици на меѓусебна соработка и

- 4) да ги известуваат другите државни органи за спроведувањето на прописите од нивната надлежност за кои ќе дознаат во вршењето на надзорот.

ХИИ. ПРЕКРШОЧНИ ОДРЕДБИ

Член 63

(1) Глоба во износ од 3.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на правното лице,

- 1) не постапи по барањето, односно наредбата на инспекторот (член 27);
- 2) на инспекторот не му овозможи непречено вршење на надзорот (членот 28 став (1));
- 3) на инспекторот не му овозможи во определениот рок пристап до просториите, производите, документите или кое било друго средство кое е предмет на инспекцискиот надзор (член 28 ставот (3)) или

4) на инспекторот во определениот рок со барањето не му достави или подготви точни и целосни податоци, извештаи, материјали или други документи кои се неопходни за извршување на инспекцискиот надзор (член 28 став (6)).

(2) Глоба во износ од 30% од одмерената глоба за правното лице ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице за прекршоците од ставот (1) на овој член.

(3) Глоба во износ од 300 до 450 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на физичко лице за прекршоците од ставот (1) на овој член.

XIII-a. ПРЕКРШОЧНИ ОДРЕДБИ 10

Член 63-а

(1) Глоба во износ од 1.000 до 2.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на претседателот на Инспекцискиот совет, ако:

- не ги стави на разгледување на седница годишните програми за работа на инспекциските служби согласно со членот 15 став (2) од овој закон,
- не ги стави на разгледување на седница на Инспекцискиот совет кварталните планови и кварталните извештаи или не достави информација до Владата, согласно со членот 15 став (9) од овој закон,
- не свика седница на Инспекцискиот совет на која се разгледуваат претставките и предлозите од граѓаните, а која е отворена за јавноста, најмалку еднаш месечно или не донесе одлуки за основаните претставки согласно со членот 16-а ставови (8) и (9) од овој закон и
- не донесе решение со кое на кандидатот му се изрекува забрана за полагање на испит за административен инспектор во траење од три години, согласно со членот 19-в став (16) од овој закон.

(2) Глоба во износ од 2.000 до 4.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на претседателот на Инспекцискиот совет, ако:

- по барање на Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен како второстепен орган, не издаде налог за вршење на инспекциски надзор над работата на определен субјект на надзорот до директорот на инспекторатот, односно раководното службено лице на инспекциската служба кога тоа е потребно заради целосно утврдување на фактичката состојба согласно со членот 16-а став (2) алинеја 1 од овој закон,
- по пристигнатата иницијатива за надзор до Инспекцискиот совет не издаде налог за вршење на инспекциски надзор над работата на определен субјект на надзорот до директорот на инспекторатот, односно раководното службено лице на инспекциската служба кога тоа е потребно заради целосно утврдување на фактичката состојба согласно со членот 16-а став (2) алинеја 2 од овој закон,
- кога има потреба од спроведување на координиран инспекциски надзор од страна на повеќе инспекциски служби не издаде налог за вршење на инспекциски надзор над работата на определен субјект на надзорот до директорот на инспекторатот, односно раководното службено лице на инспекциската служба кога тоа е потребно заради целосно утврдување на фактичката состојба согласно со членот 16-а став (2) точка 3 од овој закон и
- не издаде налог непосредно на инспекторот и не поведе постапка за разрешување на директорот на инспекторатот, односно не предложи поведување на дисциплинска постапка против раководното службено лице на инспекциската служба која функционира како организациона единица во рамките на орган на државната управа, друг државен орган или единица на локалната самоуправа, согласно со членот 16-а став (3) од овој закон.

(3) Глоба во износ од 1.000 до 2.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на член на Инспекцискиот совет, ако:

- не ја извести Владата на Република Македонија дека претседателот на Инспекцискиот совет не издал налог за вршење на инспекциски надзор согласно со членот 16-а став (4) од овој закон.

Член 63-б

Глоба во износ од 2.000 до 4.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на директорот на инспекторатот, односно на функционерот на органот на државната управа, ако:

- не ја донесе годишната програма за работа на инспекциската служба до Инспекцискиот совет на разгледување и добивање на мислење согласно со членот 15 став (1) од овој закон,
- не ја донесе годишната програма за работа на инспекциската служба во рокот согласно со членот 15 став (3) од овој закон,
- не достави до Инспекцискиот совет квартални планови во роковите од членот 15 став (4) од овој закон и квартални извештаи за работата на инспекторите од членот 15 став (7) од овој закон или годишен извештај за работата на инспекторатот согласно со членот 15 став (8) од овој закон,
- не постапи по налог за вршење на инспекциски надзор над работата на определен субјект на надзорот издаден од претседателот на Инспекцискиот совет согласно со членот 16-а став (2) од овој закон,

- не го извести Инспекцискиот совет за настанување на случаите од членот 19-а став (1) од овој закон, согласно со членот 19-а став (3) од овој закон и
- не побара пред Инспекцискиот совет поведување на дисциплинска постапка согласно со членот 19-а став (4) од овој закон.

Член 63-в

(1) Со глоба од 2.000 до 3.000 евра во денарска противвредност ќе се казни одговорното лице од членот 19 став (11) од овој закон, доколку не донесе решение за одбивање на барањето за полагање на кандидат кој не ги исполнува пропишаните услови согласно со членот 19 став (12) од овој закон.

(2) Глоба во износ од 10.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече на овластеното правно лице кое го спроведува испитот, доколку не го блокираат радио фреквенцискиот опсег во просторијата за полагање на испитот согласно со членот 19-в став (7) од овој закон.

(3) Глоба во износ од 100 до 200 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на кандидатот кој за време на полагањето на испитот користи закони, закони со коментар и објаснување, мобилен телефон, преносни компјутерски уреди и други технички и информатички средства, претходно подготвени предмети и слично согласно со членот 19-в став (8) од овој закон.

(4) Глоба во износ од 2.000 до 3.000 евра во денарска противвредност ќе им се изрече на членовите на Комисијата ако во рок од 15 дена по секој одржан испит за инспектор не извршат ревизија на спроведување на испитот, или не достават извештај до Инспекцискиот совет согласно со членот 19-г став (7) од овој закон.

Член 64

(1) За прекршоците од членот 63, 63-а и 63-б од овој закон, надлежниот инспектор е должен на сторителот на прекршокот да му издаде прекршочен платен налог согласно со Законот за прекршоци.

(2) Надлежниот инспекторот е должен да води евиденција за издадените прекршочни платни налози и за исходот на покренатите постапки.

(3) Во евиденцијата од ставот (2) на овој член се собираат, обработуваат и чуваат следниве податоци име и презиме, односно назив на сторителот на прекршокот, живеалиште, односно престојувалиште, седиште, вид на прекршокот, број на прекршочниот платен налог и исходот од постапката.

(4) Личните податоци од ставот (3) на овој член се чуваат пет години од денот на внесувањето во евиденцијата.

(5) Формата и содржината на прекршочниот платен налог ги пропишува министерот за информатичко општество и администрација.

Член 64-а

За прекршоците утврдени со овој закон прекршочна постапка води и прекршочна санкција изрекува надлежен суд.

Член 64-б

Одмерувањето на висината на глобата за правно лице се врши согласно со Законот за прекршоците.

XIII. СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ И НАДЗОР

Спроведување на Законот и надзор

Член 65

(1) За спроведување на овој закон се грижи органот на управата надлежен за работите на државната управа.

(2) Инспекциски надзор над спроведувањето на одредбите од овој закон, како и на прописите донесени врз основа на него, врши Државниот управен инспекторат.

XIV. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Конституирање на Инспекцискиот совет

Член 66

Инспекцискиот совет ќе започне со работа во рок од 30 дена од денот на започнувањето со примената на овој закон.

Примена на Законот за започнати постапки

Член 67

Инспекциските постапки започнати пред денот на започнувањето со примената на овој закон, ќе се завршат според прописите кои важеле пред денот на започнувањето со примената на овој закон.

Испит за проверка на знаењето за инспектор за инспекторите кои засновале работен однос до денот на започнувањето со примената на Законот

Член 68

Инспекторите кои засновале редовен работен однос пред денот на започнувањето со примената на овој закон, испитот за проверка на знаењето за инспектор од членот 21 на овој закон ќе го полагаат секоја четврта година сметано од денот на започнувањето со примената на овој закон.

Усогласување на законите

Член 69

Законите со кои е уредена надлежноста на органите од членот 1 став (2) на овој закон ќе се усогласат со одредбите на овој закон до денот на започнувањето со примената на овој закон.

Усогласување на актите за внатрешна организација и актите за систематизација на работните места

Член 70

Органите од членот 1 став (2) на овој закон актите за внатрешна организација и актите за систематизација на работните места да ги усогласат со одредбите на овој закон до денот на започнувањето на примената на овој закон.

Донесување на подзаконските акти

Член 71

Органите од членот 1 став (2) на овој закон се должни подзаконските акти предвидени со овој закон да ги донесат до денот на започнувањето со примената на овој закон.

Влегување во сила

Член 72

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе започне да се применува од 1 април 2011 година.